

Výchova a vzdělávání v etopedii

Nejhorší noční můrou pedagoga – etopeda je třída plná žáků, kteří odmítají spolupracovat, kteří ve své pasivitě vůbec nereagují na podněty.

(J. Visser dle Vojtová)

Cíle etopedie

Vedení a podpora jedince s poruchou emocí nebo chování k ***aktivnímu přístupu ke vzdělávání***

rozvíjení schopnosti zúročit svůj (nejen) vzdělávací potenciál a tak i své profesní dovednosti

– kontext kvality života v dospělosti

Optimalizace jeho životních perspektiv

Cíle

- **omezení**
 - *znevýhodnění a rizika* ve smyslu společenského (sociálního) začlenění
- **přerušení**
 - sociálně nepřijatelného trendu* v chování jedince, případně *změna* v jeho chování

Základní úkol

- najít takové **cesty a metody**,
které pomohou jedinci s poruchou emocí a chování
vytvořit si

životní perspektivu

a dokázat ji uspokojivě sledovat, naplňovat

Úkoly

- 1) **rozpoznat první signály** rizika v chování jedince, v sociální skupině,
- 2) **poznat** charakter nežádoucího chování,
- 3) **vybrat** optimální intervenci,
- 4) **eliminovat nebo odstranit** nežádoucí popř. destruktivní vlivy v sociálním okolí jedince s poruchou emocí a chování

Pedagogický proces v etopedii

- **Prevence**
- **Intervence**
- **Rehabilitace – resocializace**

Uvedené fáze se často v praxi překrývají

Fáze prevence

- 1) podpora **pedagoga** v přirozeném školském prostředí – cílem je podpořit setrvání žáka v přirozeném edukačním prostředí,
- 2) podpora **jedince** s problémovým chováním – orientace ve vlastních reakcích a projevech, ve vztazích, v reakcích okolí na vlastní chování,
- 3) podpora **sociálního okolí** jedince – spolužáci, rodiče, orientace v reakcích, v budoucích možných řešeních,
- 4) **odstraňování ohrožujících a škodlivých** aspektů v jeho sociálních podmínkách.

Fáze intervence

- 1) eliminovat, popř. odstranit **zdroje** nežádoucích vlivů,
- 2) vytvářet **důvěru** v **sebe sama**, sebeúctu,
- 3) **probouzet zájem**, pohotovost, usměrňovat aktivity,
- 4) **posilovat** pozitivní **sociální vztahy**.

Fáze rehabilitace

- 1) poskytnout **korektivní zkušenost**, zprostředkovávat
- 2) nové **zážitky a podněty** - pocit kompetence,
- 3) poskytnout mu **prostor pro pochopení** vztahových souvislostí, hodnot,
- 4) pomoci mu vidět vlastní **perspektivu** – orientace na budoucnost.

literatura

Vojtová, V. Přístupy k poruchám emocí a chování v současnosti. Brno, MU, 2008.